

: KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia, s.r.o

FT128

Dátum vydania: 15.7.2003

Dátum revízie: 12.03.2007

Počet strán: 8

Revízia: 2

1 IDENTIFIKÁCIA LÁTKY (PRÍPRAVKU) A SPOLOČNOSTI (PODNIKU)

1.1 Identifikácia prípravku (obchodný názov): FT128

Ďalšie názvy prípravku: alkoholovo-vodný atrament

1.2 Použitie prípravku: v popisovacích zariadeniach značky IMAJE

1.3 Identifikácia spoločnosti: ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o. – distribútor

Horná 1632, 022 01Čadca IČO: 36 398 187

Telefón: 00421-(0)41-433 200 5 Fax: 00421-(0)41-433 200 6

1.4 Núdzový telefón: Toxikologické informačné centrum 00421-(0)2-547 741 66

2 ZLOŽENIE ALEBO INFORMÁCIE O PRÍSADÁCH

2.1 Zloženie prípravku:

2.2 Prípravok obsahuje nasledujúce nebezpečné látky:

Názov látky	EC číslo	CAS číslo	Klasifikácia	Výstražný symbol	Koncentrácia v %	R vety
etanol	200-578-6	64-17-5	F; R11	 Veľmi horľavý	45 - 55	11

3 IDENTIFIKÁCIA RIZÍK

3.1 Klasifikácia prípravku: R10

3.2 Negatívne fyzikálno-chemické účinky: Prípravok je horľavý. Únik prípravku môže vytvoriť ľahko vznetlivé zmesi pri teplote rovnjej alebo vyššej ako teplota vzplanutia.

3.3 Účinky na zdravie ľudí: nie sú známe

3.4 Účinky na životné prostredie: nie sú známe

3.5 Možné zneužitie prípravku: neuvádza sa

4 OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny: postupujte podľa nasledujúcich bodov

4.2 Pri nadýchaní: Použiť vhodnú dýchaciu ochranu a postihnutú osobu ihneď vyviešť z ohrozeného priestoru. Pri zástave dychu zaviesť umelé dýchanie. Nechať postihnutú osobu v kľude. Privolať lekársku pomoc.

4.3 Pri kontakte s pokožkou: Pokožku opláchnuť veľkým množstvom vody a potom umývať mydlom a vodou po dobu 15 minút. Vyzliecť kontaminovaný odev, vrátane obuvi a pred opätovným použitím ho vyprať. Ak dráždenie pretrváva, vyhľadať lekársku pomoc.

4.4 Pri kontakte s očami: Oči okamžite vypáchnuť veľkým množstvom vody po dobu minimálne 15 minút. Zabezpečte rýchlu lekársku pomoc.

4.5 Pri požití: Pri prehltnutí, nevyvolávať zvracanie. Postihnutého nechať v kľude. Okamžite vyhľadať lekársku pomoc.

4.6 Ďalšie údaje: neuvádza sa

5 PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Vhodné hasiace prostriedky: pena alebo prášok, vodná hmla

5.2 Hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov: voda pri požiari tlačiarne

5.3 Osobitné riziká expozície: nie sú známe

5.4 Špeciálny ochranný výstroj pre hasičov a výzbroj pre hasičské jednotky: dýchací prístroj

5.5 Ďalšie údaje: Použiť vodný sprej pre ochladenie povrchov a pre ochranu osôb. Uzavrieť prívod požiaru. Pokiaľ nehorí unikajúci alebo rozliaty atrament, použiť vodný sprej na rozptýlenie pár a ochranu osôb, ktoré sa pokúšajú zastaviť únik.

6 OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOĽNENÍ

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia: Odstrániť možný iniciačný. Varovať personál pred nebezpečenstvom požiaru a výbuchu.

6.2 Environmentálne bezpečnostné opatrenia: Zabrániť úniku do kanalizácie, vodných tokov alebo nízko položených priestorov.

6.3 Metódy čistenia: Pokúsiť sa absorbovať rozliatu kvapalinu pieskom, pilinami alebo hlinou. Zabrániť šíreniu kvapaliny a odpad preniesť do bezpečnostného kontajnera z dôvodu uľahčenia odstránenia a recyklácie.

6.4 Ďalšie údaje: V prípade nekontrolovaného úniku kvapaliny by mal užívateľ určiť podľa rozsahu úniku, či je potrebné prípad hlásiť podľa príslušných zákonov a nariadení.

7 ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

7.1 Zaobchádzanie: S nádobou zaobchádzať opatrne. Otvárať ju pomaly kvôli možnému uvoľneniu tlaku. Nemanipulovať alebo neotvárať v blízkosti ohňa, zdroja tepla alebo zapálenia. Na nádoby netlačiť, nerezať ich a ani ich nezapaľovať. Obal obsahuje nebezpečné zvyšky. S prípravkom manipulovať v dobre vetraných priestoroch a nepoužívať ho mimo zariadenia, pre ktoré je určený.

7.2 Skladovanie: Skladovacia teplota: < 35°C. Skladovať na studenom, dobre vetranom mieste, ďaleko od reagujúcich materiálov a iných iniciačných zdrojov. Podlaha skladu musí byť nehorľavá a nepriepustná a musí vytvárať záchytnú nádrž.. Teplota skladovania chemických prípravkov nesmie klesnúť pod bod mrazu, doporučená teplota skladovania je +5°C až 25°C.

8 KONTROLY EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Hodnoty limitov expozície: Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL), podľa Prílohy č.1 k nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci:

Chemická látka	EINECS číslo	NPEL				Upozornenie
		priemerný		hraničný		
		ml/m3	mg/m3	Kategória	mg/m3	
etanol	200-578-6	500	960	II.	1920	-

Kategorie hraničných NPEL	Krátkodobé vystavenie		Frekvencia za zmenu
	Interval medzi píkmi	Trvanie píku	
II. Faktory so systémovými účinkami	1 hodina	15 min. priemerná hodnota	4
Kategória II znamená, že NPEL môže byť krátkodobo prekročený maximálne 2 – 8-krát za zmenu. Maximálne trvanie priemernej píkovej expozície nesmie presiahnuť 15 minút 4-krát za zmenu v intervale jednej hodiny medzi píkmi, pričom priemerný NPEL za 8-hodinovú zmenu musí byť dodržaný.			

8.2 Kontroly expozície na pracovisku: Pri používaní prípravku postupovať podľa údajov uvedených v bode 7.1. Dodržiavajte bežné hygienické podmienky. Na pracovisku nejedzte, nepite a nefajčite.

8.2.1 Ochrana dýchacieho ústrojenstva: Ak je možné, že expozícia prekročí povolený limit, použiť príslušné ochranné prostriedky.

8.2.2 Ochrana rúk: ochranné gumené rukavice

8.2.3 Ochrana očí: ochranné okuliare odolné proti streknutiu

8.2.4 Ochrana pokožky: neuvádza sa

8.2.5 Environmentálne kontroly expozície: neuvádza sa

9 FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie:

Fyzikálny stav:	kvapalný
Farba:	červený
Zápach:	alkoholový

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie:

pH:	neuvádza sa	
Teplota varu a destilačné rozpätie [°C]:	> 75	
Teplota vzplanutia [°C]:	> 23	
Teplota vznietenia [°C]:	350 °C	
Horľavosť:	prípravok je horľavý v zmysle výnosu ¹⁾	
Výbušné vlastnosti	horná medza výbušnosti (obj. %):	19
	dolná medza výbušnosti (obj. %):	3,3
Oxidačné vlastnosti:	neuvádzajú sa	
Tlak pary [kPa]:	neuvádza sa	
Relatívna hustota [kg/m³]:	neuvádza sa	
Rozpustnosť	vo vode:	čiastočne rozpustný pri 20 °C
	v tukoch:	neuvádza sa
Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda:	- 0,32 (etanol)	
Viskozita [Pa.s]:	neuvádza sa	

¹⁾ Výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č.2/2002 Z.z. na vykonanie zákona č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch

Hustota pary:	neuvádza sa
Rýchlosť odparovania:	neuvádza sa
Teplota topenia [°C]:	< 0

10 STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Stabilita prípravku: za normálnych podmienok je prípravok stabilný

10.2 Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: extrémne teploty a priame slnečné žiarenie

10.3 Materiály, ktorým sa treba vyhýbať: silné oxidačné činidlá

10.4 Nebezpečné produkty rozkladu: neuvádzajú sa

11 TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Akútna toxicita:

LD₅₀, orálne, potkan [mg/kg]:	5000 (etanol)
LD₅₀, dermálne, potkan alebo králik [mg/kg]:	2000 (etanol)

Pri vdýchnutí: Koncentrácia pár nad doporučenú hodnotu môže spôsobiť podráždenie očí a dýchacích ciest, bolesti hlavy a závrate, môže pôsobiť anesteticky alebo inak pôsobiť na nervovú sústavu.

Pri kontakte s pokožkou: Častý a predĺžený kontakt môže spôsobiť podráždenie.

Pri kontakte s očami: Dráždivý. Spôsobuje poranenie očného tkaniva, pokiaľ nie je dostatočne vypláchnutý.

Pri požití: Môže vyvolať rozumové a psychické vzrušenie, potom opitnosť a nakoniec viac alebo menej hlbokú kómu.

11.2 Subchronická-chronická toxicita: Opakovaná inhalácia výparov etanolom môže spôsobiť podráždenie očí a dýchacích ciest, bolesť hlavy, únavu a zníženie koncentrácie.

11.3 Skúsenosti z pôsobenia na človeka: nie sú uvedené

12 EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxicita:

Akútna toxicita pre vodné organizmy:

EC₅₀, 48 hodín, dafnie [mg/l]:	> 9 260
--	---------

12.2 Pohyblivosť: neuvádza sa

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť: ľahko bio-rozložiteľný

12.4 Bioakumulačný potenciál: neuvádza sa

12.5 Iné negatívne účinky: neuvádza sa

13 INFORMÁCIE O ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Vhodné metódy zneškodňovania: Zneškodňujte v súlade so zákonom č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zvyšky prípravku a obaly odovzdávať organizáciám s vydaným súhlasom na nakladanie s odpadmi.

Prípravok nie je vhodný k ukladaniu na skládku a ani k vypúšťaniu do mestskej kanalizácie.

Môže byť priamo spaľovaný vo vhodnom zariadení so schváleným prevádzkovým poriadkom. Napríklad spaľovaním v rotačnej peci pri teplotách 820 – 1600°C.

14 INFORMÁCIE O PREPRAVE A DOPRAVE

14.1 Cestná preprava (ADR) a železničná preprava (RID):

Trieda:	3
Kemlerovo číslo:	
Číslo OSN:	1210
Bezpečnostná značka:	

14.2 Námorná preprava (IMDG):

Trieda:	3
Strana:	
MFAG:	
Obalová skupina:	III.
Číslo OSN:	1210
EMS:	

14.3 Letecká preprava (ICAO/IATA):

Trieda:	3
Číslo OSN:	1210
Obalová skupina:	III.

15 REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Informácie uvedené na etikete:

FT128 Alkoholovo-vodný atrament	
R10 Horľavý S2 Uchovávajte mimo dosahu detí S7 Uchovávajte nádobu tesne uzavretú S16 Uchovávajte mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia	
Distribútor:	Objem: 1 l
ONDRÁŠEK Slovakia, s.r.o. Horná 1632, 022 01 Čadca Tel. číslo: 00421-(0)41-433 20 05	

15.2 Osobitné ustanovenia týkajúce sa ochrany zdravia alebo životného prostredia:

Zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov;

Zákon č.126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

Zákon č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci

16 ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1 Úplný text všetkých viet označených písmenom R a S:

R10 Horľavý

S2 Uchovávajte mimo dosahu detí

S7 Uchovávajte nádobu tesne uzavretú

S16 Uchovávajte mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia

16.2 Zdroje kľúčových dát:

Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe informácií o prípravku poskytnutých dodávateľom firmou ONDRÁŠEK Slovakia, s.r.o.

Klasifikácia prípravku bola vykonaná na základe výnosu MH SR č.2/2002, ktorým sa upravujú podmienky oznámenia, klasifikácie, označovania, balenia, testovania chemických látok a chemických prípravkov.

16.3 Účel karty bezpečnostných údajov:

Cieľom karty bezpečnostných údajov je umožniť užívateľom prijať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou zdravia a bezpečnosťou na pracovisku a s ochranou životného prostredia.

16.4 Ďalšie informácie:

Originály protokolov o skúškach a ďalšie uvedené podklady sú uložené v archíve dovozcu.
Označenie balení prípravkov, ktoré nie sú určené pre širokú verejnosť:

Karta bezpečnostných údajov je k dispozícii odbornému užívateľovi na požiadanie.

16.5 Zmeny vykonané pri revízii:

Pri revízii bol zmenený bod 8.1 a 15.2 , doplnený údaj v bode 7.2.